

TUNGT:

En liten gutt må bære langt og tungt for å forsyne familien med vann under den verste tørken på hundre år i Kina.

Foto: AFP

I BØNN:

Studenter ber for å få regn i Riyadh i Saudi-Arabia. Kongen oppfordret alle i landet om å delta i regnsøkende bønnen.

Foto: REUTERS

OFFER:

Mer enn 3,5 millioner husdyr er døde i Mongolia etter at en særlig kald vinter tok over etter en ekstra torr sommer.

Foto: AFP

Av HARALD VIKØYR

BERGEN (VG) Det første kvartalet av 2010 er det varmeste som noen gang er registrert på verdensbasis. Og rekordvarmen ser ut til å fortsette!

Trass i at nordmenn og folk i store deler av Europa har opplevd den hardeste vinteren i manns minne, har jordkloden som helhet hatt en voldsom temperaturøkning. Februar og mars i år var mer enn en halv grad varmere enn samme måneder i fjor. Og det er store endringer i klimasammenheng.

- Vi visste at dette kom til å bli varmt, men er overrasket over at økningen er blitt så voldsom, sier klimaforsker Helge Drange, som er professor ved Geofysisk Institutt ved Universitetet i Bergen.

Foreløpig foreligger bare satellittmålinger fra mars, men utfallet er klart: De tre månedene januar, februar og mars har samlet aldri vært varmere - på verdensbasis.

- At temperaturen skal øke, er forventet, og følger av drivhuseffekten som klimaforskere lenge har påpekt. Den økningen vi nå ser, er litt høyere enn langtidstrenden.

- Men denne vinteren har jo vært rekordkald hos oss?

- Ja, og det er naturlig at folk er opptatt av det været de selv har opplevd. Men årsaken til den kalde vinteren i blant annet Norge, er at vi ikke har fått et eneste mildt lavtrykk inn fra vest. Derimot har lavtrykkene gått nord eller sør for oss. Blant annet har store deler av Grønland og Alaska, og Svalbard, hatt en ekstremt mild vinter.

Gigaoppvarming

Han forklarer økningen slik:

- Vi har sett en høy overflatetemperatur i flere av verdenshavene, både i Atlanterhavet, i Det indiske hav og i deler av Stillehavet. Og det er ikke bare overflaten som er varm: Vi ser også en økning i havnivået, som tyder på at det skjer en gigantisk oppvarming av havvolumene. Havene har en enorm varmekapasitet, og her har det over tid skjedd en veldig oppmagasinering av varme.

Klimaforskere har blitt kritisert av klimaskeptikere etter at det ikke skjedde noen temperaturøkning på verdensbasis etter 1998. Nå ser det imidlertid ut til at den globale temperaturen igjen nærmer seg 1998-nivå, som var et helt spesielt år, med en veldig sterk El Nino-effekt i Stillehavet. Dette ga en helt eksepsjonell stigning i verdenstemperaturen bare dette ene året, et klimautslag som vi ikke har sett maken til i hele forrige århundret.

- Når vi nå i 2010, tolv år senere, ser ut til å nærme oss dette ekstremåret, og det uten noen spesiell El Nino-situasjon, stemmer det rimelig godt overens med nettopp den utviklingen FN's klimapanel har advart mot, sier klimaprofessor Helge Drange.

E-post: harald.vikoyr@vg.no

Fakta

El Niño

- Et verdensomspennende værphenomen som oppstår i Stillehavet.
- I den tropiske delen av det østlige Stillehavet skjer det veldige svinginger i overflatetemperaturer.
- Når dette skjer, påvirker det temperaturen særlig på den sørlige halvkulen, men også på den nordlige halvkule.
- Fenomenet var særlig sterkt i 1998, og forklarte den rekordhøye temperaturen på verdensbasis.
- Det er ikke registrert noen spesielt sterk El Niño i år.

REKORD

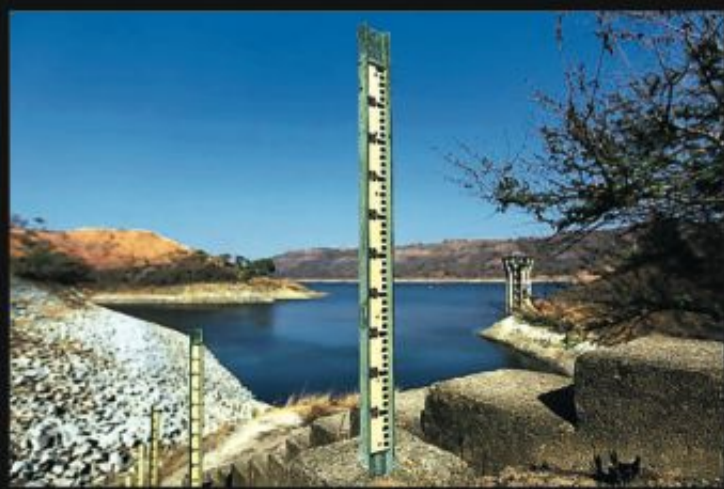
varme på jorden

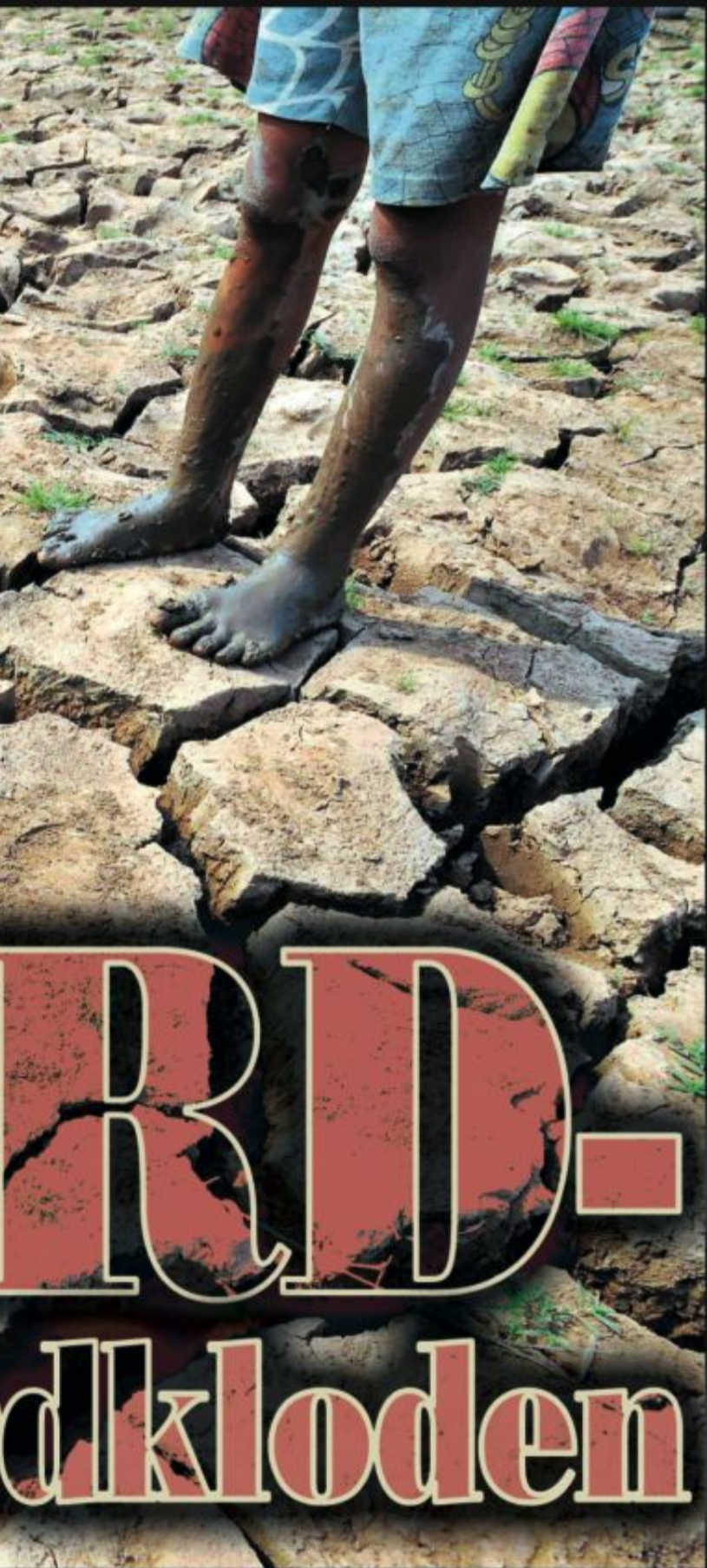
DUSJES:

Fillippinske konkurranseroere blir dusjet av brannvesenet i den voldsomme heten i Manila. Foto: AP

UTTØRKET:

Vanreservoirene i Venezuela er på et lavmål. President Hugo Chávez beordret tre ekstra påskefrie dager for å håndtere tørken. Foto: REUTERS

Vil diskutere «Hjernevask»

«Hjernevask» – useriøs agendajournalistikk eller seriøs kunnskapsformidling?

Det er spørsmålet Kringkastingrådet stiller i neste møte 23. april. K-rådet har fått flere klager på «Hjernevask», men overlater til PFU å ta stilling til om det omstridte programmet bryter Vær Varsom-plakaten. Derimot er professor Harriet Bjerrum Nielsen ved Universitetet i Oslo invitert til å komme med sine synspunkter. Hun har vært leder for Senter for Kjønnforskning ved UiO i 16 år, hvor Jørgen Lorentzen er blant de ansatte.

Fjerner fotobokser

Staten har tjent grovt på fotoboksene i 80-sonen langs E6 på Bogsrud i Eidsvoll. Boksen i sørlig retning registrerte i snitt fem fartsovertredelser i timen, som var tredje mest i landet. Boksen i nordgående blinket knapt fire ganger i timen, som holdt til sjette plass på landslisten. Men nå fører utbyggingen av E6 til at begge fjernes, melder Eidsvoll og Ullensaker Blad

Oslo-folk leser mest

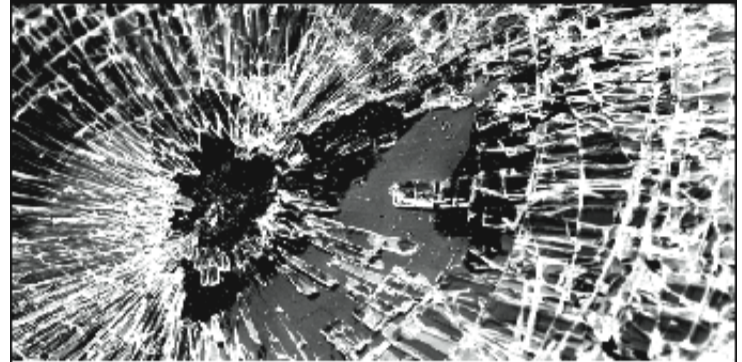
I 2008 leste 31 prosent av innbyggerne i Oslo bøker på fritiden, mot 23 prosent i landet totalt, viser tall fra Statistisk sentralbyrå.

Likevel er Oslo-folk – med gjennomsnittlig 4,3 besøk i året – sjeldnere på biblioteket enn landsgjen-

omsnittet, som er 5,4 besøk. Selv om Oslo-folk er oftere på kino, teater og utstillinger, er de sjeldnere på konsert enn folk i de andre store byene. I 2008 gikk hver Oslo-borger på 3,4 konserter, mens folk fra de andre store byene var på 5,0 konserter.

KNUST BILRUTE?

Vi hjelper deg på timen!

Solfilm-Ruteskift-Reparasjon
OSLO BILGLASS

Trondheimsveien 740, 0952 OSLO (v/ Jetstasjonen på Gjelleråsen)
Telefon: 22109397 Faks: 22109398

Reparasjon av steinsprut helt uten kostnad for deg

Nyhet BlackjackFlax

Slå kortgiver og vinn inntil

250.000,-

FLAX
norsk-tipping.no

RAMMET: Vannlagrene like ved World Cup-stadion i Port Elisabeth i Sør-Afrika er bare en femtedels fulle. Foto: AFP

Vinnersjanse toppen 1:500.000